

lezen. Tudi takim svinjam je že pomagalo, ki od bolečin več ustajati niso mogle, do pravega zdravja.

Kako ravnati z ovsom pred setvijo?

Letošnja jesen ni prijala setvi ozimne ne pri nas, ne po drugod v srednji in zapadni Evropi. Ogromne površine so ostale neposejane zaradi dežja in povodnji. Setev se je torej morala odložiti do spomladi, ko se bodo poljedelci morali poprijeti jarine: pšenice, rži in ječmena. Na Francoskem, kjer je ta nevolja bila še večja nego pri nas, svetuje slavní gospodar in pisatelj Battanchon, naj gospodarji poskušajo z ovsom. Pri tem pa priporoča nekaj, kar utegne zanimati tudi naše ljudi. Pravi namreč: ob setvi ovsu priporočamo naslednje priprosto ali povsem gotovo postopanje. V škafo ali v korito, polno vode, vsiplji oves, ki je odločen za setev. Tu se bode takoj pokazalo, katero seme velja za setev in katero ne. Ono, ki je leglo na dno, to velja, a ono, ki plava, pa se naj vrže perutnini ali pa položi konjem. Ono težko zrnje bode pa rodilo lep in obilen sadež.

G. L.

Premogov pepel.

Dandanes se izvanredno veliko premoga porabi, posebno po večjih mestih; ali za čudo, malo komu pride na misel, da bi koristno uporabil kupe premogovega pepela. Večinoma se ta pepel brez kake koristi kjekoli raztepe, a vendar bi se dal jako koristno porabiti.

Znati treba, da ima presejani premogov pepel v sebi posebno vrednost za obdelovanje vrtov in sploh za poljedelstvo. Ako nasipljemo takega pepela 5 do 6 centimetrov debelo na mokro in težko vrtno ali poljsko zemljo, pa ga zakopljemo ali zaplužimo, tedaj bode pepel razrahlil težko zemljo in jo storil rodovitno.

Osobito se uspeh opaža, ako 2 do 5 centimetrov debelo nasipljemo presejanega premogovega pepela na mokri travnik, kjer raste kislá krma. Že prvo leto bode s travnika zgínila mahovina in kislá trava, a mesto teh bode porastla dobra trava in detelja, ki bode posestniku dala na izbiro dobre krme. — Gospodarji po mestih, trgih in ob železnicah, nabavite si tega pepela v veliki množini! Priporočamo vam, da ga uporabite na zgoraj opisani način kot gnojivo.

G. L.

Sejmovi. Dne 12. decembra pri Sv. Lovrencu v Prožinu. Dne 14. decembra v Žalcu, Jurklostru, Studenicah, pri Sv. Petru pod Sv. gorami in pri Sv. Duhu na Stari gori. Dne 15. dec. v Arvežu, Ljutomeru in pri Sv. Križu na Slatini. Dne 17. dec. na Bregu pri Ptuj (za svinje.)

Dopisi.

Z Dobrne pri Celju. (Naše »Bralno društvo«) je obhajalo v nedeljo, dné 29. novembra redni občni zbor ob velikem številu svojih udov. Stanje društva je v vsakem oziru povoljno, in kakor se kaže, se še bode društvo polagoma vedno bolj razvijalo in utrjevalo v kljub nekaterim zaprekam in težavam. Da bo navdušenje za društvo še večje in bo v njem več življenja, sklenilo se je, da se bode vsaj vsako drugo ali tretjo nedeljo po večernicah v bralni sobi predavalo in razgovarjalo o gospodarskih in podučljivih rečeh. Časopise in knjige udje pridno prebirajo. Ako bi kdo blagovolil podpirati naše društvo s primernim berilom, bi mu bili zelo hvaležni. — Ob občnem zboru je tudi blagovolil potovalni učitelj, g. J. Belé predavati o sadjereji. Mnogoštevilni poslušalci so ga z zanimanjem poslušali, ker je bila njegova be-

sesta domača in razumljiva. Prisrčna mu hvala! Sadjerejci in posestniki dobrnske okolice, pokažite tudi, da niste zastoj poslušali predavanja! Ako se bode pridno in po poduku g. učitelja poprijeli sadjereje, bode imeli tudi boljše dohodke od svojih sadonosnikov, kakor ste jih imeli do sedaj. Trud je primeroma mali, dobiček pa velik. Kaj nese sadjereja, ste videli nekoliko že letos, ko ste lahko spravili ves sad v denar in ste skupili marsikateri vinar. Pristopajte pa tudi pridno in z navdušenjem k »Bralnemu društvu«. V prebiranju časnikov in knjig najdete dosti podučljivega, pa tudi razvedrila, česar je potreben vsaki človek. Dobrnski.

Izpred Konjiške gore. (Kolobacija.) Neki gospod, ki je lani v naši dekaniji župnijo nastopil, je prejel letos dné 31. januarja od namestniške v Gradcu pismo, da mu po cesarski postavi iz leta 1864. ni treba plačevati občinskih doklad in davka, kateremu se reče ekvivalent. Obojni davek je lani znašal 22 gld. in se je proti rečeni postavi zmirom tirjal. Ta gospod je davkarijo v Konjicah za plačani znesek nazaj prosil, davkarija mu je rekla, da se naj pritoži pri finančnem ravnatelju v Mariboru, finančni ravnatelj mu je še le čez deset tednov odgovoril, da nima pri tem nič govoriti, prošnjik se naj obrne do glavarstva v Celju, glavarstvo v Celju mu je čez šest tednov reklo, naj si išče denar pri domačem županu, župan se je izgovoril, da bo že davkarija v Konjicah dala, davkarija je zopet pisala na glavarstvo, kaj naj stori, in glavarstvo je odgovorilo, da se naj prošnjik še enkrat zateče do finančnega ravnatelja v Mariboru, kjer je že prvokrat dobil — nič. To je prava kolobacija, da se človeku moti po glavi. Premišluje, ali ne vedó postave, kdo naj reč razmota, ali nečejo vrniti, in kako da se sme s povračilom čakati že čez deset mesecev in še brez upanja, ali bo kaj, ko se pa za kratko zamujene davke brž pošlje opominski list ter se kazni naloži. Gospodje, ki so morali proti ravno tisti postavi do zdaj obojni taki davek odrajavati, bi se naj za denar z rekurzom tudi pobrigali.

Iz Cadrama. (Raznoterosti.) Kakor v drugih delih naše lepe slovenske dežele, je tudi nam letos vladajoči planet pošiljal obilno deževja, a s točo nam prizanašal in smo bili s pozemeljskimi pridelki, hvala Bogu, še precej srečni. Saj nam je ozimina in tudi turšica še lepo obrodila in tudi ajda je bila prav polna, ter je dala po 6 do 7 zrn, kar ni premalo, ker v mokrih letinah je rada zelo plevnata. Krme smo imeli tudi obilno, a seno smo silno težko spravljali; srečen tisti, ki ni ene košnje šest do osem dnij sušil. Vinogradi so spomladi silno veliko kabernikov nastavili, pa seveda le dobro obdelani, in mi smo se nadjali prav dobre letine, katera se pa ni tako obnesla, kakor smo v začetku mislili, saj le topli solnčni žarki dobrega vina prinašajo. A ker toče nismo imeli, ker že večidel vinograde skrbno škropimo in ker smo tudi nekateri pozno trgatev imeli, kakor poročitelj tega, ki je še le dné 27. oktobra dobral, imamo še precej dobrega vina, ki se bo lahko vsakemu gospodu na mizo postavilo. Zato kupec nimajo prav, da se za letošnje kapljo malo zmenijo, ko bi vendar naši gorjani, ker denarja potrebni, ga mnogo polovnjakov radi prodali. Tudi starine se še pri nas dobi. — Kmetijska dela smo pač težko o pravem času opravili in smo pozno korenstvo oskrbeli, zato se bodo tudi svinje težko odebelile, ker je krompir skoraj povsod se slabo obnesel in drugo korenstvo tudi ni najbolje obrodilo. — Ta vremenska nezgoda nas je pa tudi pri poglavitnem našem zdajšnjem delu, pri stavbi naše nove cerkve zadrževala in ni se nam posrečilo tako daleč priti, kakor vrstnikom Vojničanom in St. Pavelčanom, ki so prišli v tem letu s svojima cerkvama že pod streho. Delali smo vendar in še veliko delali, kar se

tudi že daleč vidi, zakaj naša nova cerkev že stoji kakor močeno grad, 15 metrov visoko pozidana v poglavitem zidovju, katero smo z deskami pokrili, ker se je dné 23. novembra zidati nehalo. Pod streho nismo mogli priti, ker so nam domači in tuji dobrotniki premalo lesa darovali in nam tudi krovce ni dovolj strešnega kamenja pripravil. Strokovnjaki pa nam pravijo, da je dobro, če se velike stavbe počasi stavijo in v prvem letu ne obokajo, da se zidovje dobro vsede in se tudi še le drugo leto podboji in druga kamenita dela vzdajajo. Delali smo in nekateri so veliko delali s kopanjem peska in njegovo vožnjo, pa tudi z brezplačno vožnjo lesa in opeke in tudi drv k pečnicam in vkljub temu, da so domači in sosedni farani nam do 3000 voz gradiva zastonj na stavišče postavili in tudi pesek in stavbeni les zastonj dali, smo vendar že za stavišče, za 320 sežnjev kamenja, za 495.000 opek, za 370 štrtinjakov apna, za granitni pojas, za zidarsko delo, za železo, za načrte in drugo potrošili 17.500 gld. Zvedenci nam pravijo, da ako hočemo v resnici lepo cerkev imeti, smo še le četrtno dela končali in plačali. Ker stavišče proti jugu visi, nam bo treba 3000 do 4000 voz zemlje, če ne več, za zasip. Kakor so do zdaj silno skrbno vozili Oplotničani, Maloharničani in tudi nekateri drugi, bo treba, da čez zimo to vsi storimo, ako hočemo začeto delo srečno izvršiti v prepričanju, da delamo za stavbo hiše božje, katera se spodobi, da je lepa in veličastna in ravno zato tudi veliko požrtvovanja tirja v denarju in delu.

Iz Crešnjic. (Vino; nova šola.) Kdor bi rad kupil vina, ki je za letos prav dobro, naj pride k nam. Toče ni bilo, hvala Bogu, mraza ne, škropili smo tudi nekateri vselej tako srečno, da smo pred dežjem odleteli. — Dne 9. novembra je bila po peti sv. maši blagoslovljena naša nova šola. Veselo se je streljalo in otrokom se je podarilo mesa in kruha in podobice za spomin. Veliki stroški bodo ljudem iz dveh občin toliko gotovješe plačani, ako bodo otroke pridno pošiljali v šolo, ter se bo v šoli v krščanskem duhu skupno podučevalo.

Iz Gornje Radgone. (Naše kmetiško bralno društvo) je imelo dne 22. novembra tombolo s petjem in govorom. Morebite se Vam čudno zdi, da ni sluha ni duha v celem letu o našem društvu? Pa dragi čitatelj, le pomisli! Kedar tvoj sosed na-te preži od vseh strani, da bi te ob tvoje najbolje reči spravil in ti škodoval, boš-li tedaj okoli svoje hiše kričal in tarnal? Nikakor ne, ampak se boš s svojimi domačimi in dobrimi sosedi pogovarjal, kako vse to odstraniti, da ne boš toliko škode trpel. Ni morda bolj tužnega položaja za rodoljuba, kakor je ravno tu, pa še nismo obupali. Nov dokaz nam je naša narodna veselica, ki smo jo priredili imenovanega dne, ko je privrelo mnogo zavednega in tudi drugega ljudstva, da se je velika gostilna gosp. Škrleca prenapolnila tako, da so nekateri morali stati. Moramo omeniti naše vrle sosede Kapelčane, ki nas pri vsaki priložnosti razveselijo. Tudi Prekmuci se že dramijo, in se rodoljubu srce tali, ko to opazuje. Tudi Radgona ni prazna rodoljubov, samo njih imena ne smejo na dan, drugače bi se jim godilo kakor Armencem. Tudi nas je iznenadil naš deželni poslanec in iz Ptujja brzjav prejšnjega podpredsednika tega društva. Ko se je brzjav prečital, je ljudstvo kar zagromelo trikratni »živio«. To je lep dokaz, kako naše ljudstvo čisla tiste može, ki so mu pravi voditelji. Zato pa, dragi rodoljubi, ne obupajmo, akoravno je naša usoda tužna!

Z Dunaja. (Občni zbor podpornega društva za slovenske visokošolce.) Tega zbora se je udeležilo letos mnogo več na Dunaju živčih Slo-

vencev, nego druga leta. Izmed gospodov državnih poslancev prišla sta gg. V. Spinčič in Višnikar, ki sta bila presrečno sprejeta. G. predsednik Navratil je pozdravil občni zbor, elito dunajskega Slovenstva, ki stori vse, da bi se olajšalo bedno stanje slovenskih visokošolcev na Dunaju. Mesto slučajno zadržanega gospoda tajnika Iv. Luzarja poroča gospod podpredsednik Pukl o delovanju društva v preteklem letu. Najprvo omeni bridke izgube dveh udov, preč. gosp. K. Kluna in ustanovnega člana gosp. Viktorja Rosine, c. kr. notarja v Mokronogu. Častni jima spomin! Odborovo delovanje je bilo v preteklem letu zelo težavno. Oglasilo se je toliko revnih dijakov, kakor še nobeno drugo leto. Da je društvo kolikor toliko ustreglo želji mnogoštevilnih prosilcev, je zahvaliti v prvi vrsti slovenski požrtvovalnosti. Največje darilo je tudi letos ono slavnega deželnega zbora kranjskega — 200 fl. Slava mu! V državnem zboru je društveni ustanovnik in državni poslanec g. Viljem Pfeifer med slovenskimi g. državnimi poslanci nabral 63 fl. Iskrena hvala! Kot ustanovnik je društvu pristopil g. dr. Josip Staré iz Ljubljane. Mnogo ustanovnih članov je letos društvu poslalo lepa darila. Med temi je prvi mil. preč. knezoškof lavantinski, dr. Mihael Napotnik, potem gg. Jernej Glančnik, odvetnik v Mariboru, dr. P. Turner, posestnik v Mariboru, dr. Jernej Suppanz, c. kr. notar v Ljubljani, drž. poslanca vč. g. dr. Anton Gregorčič in g. V. Pfeifer, g. Ivan Perdan, predsednik trgovinske zbornice v Ljubljani. Izmed denarnih naših zavodov so nekateri tudi letos darovali znatna darila. Prva med temi je slavna posojilnica v Mariboru, dalje slavna posojilnica okolice ljubljanske, družba sv. Cirila in Metoda, odbor hranilnega in posojilnega društva v Ptujju, ter slavni posojilnici v Ormožu in Vitanju. Neprecenljivih zaslug za društvo so si pridobili gospodje poverjeniki, ki so v raznih krajih nabirali darove. Največjo svoto je tudi letos nabral za bedno slovensko dijaštvo neutrudni g. France Dolenc, trgovec v Mariboru. Temu sledé dični rodoljubi g. Peter Kraigher, trgovec v Postojini, g. dr. Josip Kolšek, odvetnik v Laškem trgu, g. dr. Josip Gorički, odvetnik v Radgoni, g. dr. Anton Mihalič, zdravnik v Ljutomeru, g. Dragotin Hribar v Celju, g. Tone Flis, na Vrhniki, vč. gg. Anton Vetrnik, kaplan v Trbovljah, in Anton Pipan, kaplan c. kr. mornarice v Pulju; g. pravnik Aleks. Sešek v Novem mestu, g. Alojzij Pavlin, živinozdravnik v Rogatecu, g. Ivan Munda, živinozdravnik v Brežicah. G. Milan Škerlj, pravnik, je društvu poslal lepo svoto za ustanovnino. (Dalje prih.)

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Pri Nj. veličanstvu svetlem cesarju je v ponedeljek bila deputacija kmetijskega shoda na Dunaju dné 13. septembra ter prosila za uvedenje kmetijskih zadrug. — Državni poslanci so vsprejeli postavbo o borznem davku, ki pri nas znaša samo eden milijon, v Nemčiji pa 26 milijonov. V soboto se je začela splošna razprava o državnem proračunu. Prvi je govoril dr. Začek o moravskih zadevah, Barwinski o željah Rusinov, dr. Laginja o potrebah Hrvatov in o Trstu, naš poslanec dr. Gregorec pa je zahteval enakopravnost slov. jezika v šolah in uradih.

Česko. Krščanski socijalizem se v Nemcih vedno bolj širi na strah liberalcev in prusakov. Zadnje nedeljo so krščanski socijalisti imeli v Hebu velik shod, na katerem sta govorila tudi Dunajčana dr. Gessmann in Steiner.